

*Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi
II-President*

24.1.2024

Is-Sur Johan Van Overtveldt
President
Kumitat għall-Baġits
BRUSSELL

Suġġett: Opinjoni dwar il-Linji Gwida għall-Baġit 2025 – Taqsima III (2023/2220(BUI))

Sur President,

Skont il-proċedura inkwistjoni, il-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi ngħata l-istruzzjoni li jipprezenta opinjoni lill-Kumitat tiegħek. Fil-laqgħa tiegħu tad-29 ta' Novembru 2023, iddeċieda li jibgħat din l-opinjoni fil-forma ta' ittra.

Il-Kumitat għad-Drittijiet tan-Nisa u l-Ugwaljanza bejn is-Sessi eżamina l-kwistjoni matul il-laqgħa tiegħu tal-24 ta' Jannar 2024¹. Matul din il-laqgħa, iddeċieda li jistieden lill-Kumitat għall-Baġits, bħala l-kumitat responsabbli, biex jinkorpora s-suggerimenti li ġejjin fil-mozzjoni għal riżoluzzjoni tiegħu.

Dejjem tiegħek,

Robert Biedroń

¹ Dawn li ġejjin kienu prezenti għall-votazzjoni finali: Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland, Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo, Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek, Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión, Christine Anderson, Livia Járóka, Andželika Anna Mozdżanowska, Maria Veronica Rossi

SUGĠERIMENTI

- A. billi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-eliminazzjoni tal-inugwaljanzi huma wieħed mill-valuri ewlenin li fuqhom hija msejsa l-Unjoni Ewropea u billi l-Unjoni hija impenjata li tippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri fl-azzjonijiet kollha tagħha kif minquxa fl-Artikolu 8 tat-TFUE;
 - B. billi l-Parlament Ewropew ripetutamente talab lill-Kummissjoni tippromwovi u timplimenta l-użu tal-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri, l-ibbaġitjar skont il-ġeneru, u l-valutazzjonijiet tal-impatt fir-rigward tal-ġeneri fl-oqsma ta' politika kollha tal-Unjoni;
 - C. billi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri fl-Unjoni ntlaqet b'mod partikolari mid-diversi krizijiet li qed tiffaċċja l-Unjoni, li n-nisa huma affettwati b'mod sproporzjonat minnhom, bħall-gwerra u l-użu tal-vjolenza sesswali bħala arma tal-gwerra, zieda fil-vjolenza abbażi tal-ġeneru u domestika, restrizzjonijiet tas-saħha sesswali u riproduttiva u d-drittijiet relatati (SRHR), rigressjonijiet kontra d-drittijiet tan-nisa, kif ukoll id-differenza persistenti bejn il-ġeneri fil-pagi;
 - D. billi l-baġits qatt ma huma newtrali għall-ġeneru u għalhekk jeħtieġ li jiġu stabbiliti bl-objettiv ċar li jinkisbu l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, il-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni u l-għan li jintlaħaq kulhadd u l-ħtiġijiet speċifiċi tagħhom, inklużi n-nisa u l-bniet fid-diversità kollha tagħhom, kif ukoll il-promozzjoni tal-emanċipazzjoni ekonomika tan-nisa, permezz ta' impenn tangibbli għall-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri;
 - E. billi d-diskriminazzjoni jeħtieġ li tinqered u tiġi indirizzata b'mod effettiv mill-Istati Membri u mill-UE u billi perċentwal dejjem akbar tal-baġit tal-UE, inklużi l-Fondi Strutturali tal-UE u l-investment f'servizzi ta' kura pubblika ta' kwalità għolja u aċċessibbli, iridu jitfasslu biex jinholqu opportunitajiet godda u ugwali fis-suq tax-xogħol tal-UE inkluż għal SMEs immexxija min-nisa, filwaqt li jimmiraw li jiksbu mudell ta' soċjetà ta' "indukrar indaqs u qligħ indaqs";
1. Jissottolinja li perspettiva tal-ġeneru trid tiġi integrata u evalwata fiċ-ċiklu baġitarju u fil-programmi kollha, fl-istadji kollha, u jiddispjaċih li minkejja t-talbiet ripetuti tal-Parlament Ewropew, dan l-objettiv għadu ma ntlahaqx; jappella għal gbir, rappurtar u evalwazzjoni sistematiki u obbligatorji ta' data komparabbli diżaggregata skont il-ġeneru biex ikunu jistgħu jsiru valutazzjonijiet obbligatorji tal-impatt fir-rigward tal-ġeneri fl-oqsma kollha ta' politika tal-Unjoni, b'mod partikolari għal tqassim sħiħ tal-punteggi fil-metodoloġija tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri;
 2. Jishaq li perspettiva tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri u objettivi relatati mal-ġeneru għandhom jiġu integrati fl-oqsma ta' politika u l-programmi kollha tal-UE; itenni għalhekk it-talba tiegħu għall-implimentazzjoni tal-ibbaġitjar skont il-ġeneru fl-istadji kollha tal-proċess baġitarju kif ukoll l-identifikazzjoni tal-linji baġitarji rilevanti li jippermettu l-monitoraġġ effettiv tal-kontribuzzjoni tal-baġit tal-UE għall-ugwaljanza bejn il-ġeneri u rieżami sensitiv għall-ġeneru tal-programmi u l-infiq kollha;
 3. Jishaq fuq il-ħtieġa li tiġi żviluppata aktar il-metodoloġija ta' traċċar tal-perspettiva tal-ġeneri tal-Kummissjoni tal-UE, li għandha mhux biss tidentifika l-azzjonijiet b'impatt

fuq il-generu f'xi programmi tal-UE, iżda wkoll issegwi l-volum ta' finanzjament generali ddedikat għall-ugwaljanza bejn il-generi fil-baġit tal-UE;

4. Itenni l-htieġa li jissahha l-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (EIGE) bil-persunal u l-baġit mehtieġa biex ikun jista' jwettaq id-dmirijiet mandati tiegħu u jlahhaq ma' zieda qawwija ta' talbiet għal assistenza teknika dwar l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-generi; ifakkar li l-EIGE għandu rwol kruċjali fil-kondivizjoni ta' għarfien siewi dwar is-sitwazzjoni tal-ugwaljanza bejn il-generi u d-drittijiet tan-nisa fl-UE u l-għarfien espert dwar il-politika, l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-generi u l-analiżi sensitiva għal kwistjonijiet ta' generu; jirrikonoxxi l-valur tar-rapport annwali tal-EIGE li jippermetti lill-Istati Membri jidhlu fil-fond fl-aspetti sottostanti li jxekklu l-ugwaljanza bejn il-generi; jinnota li l-EIGE qed jiffaċċja talbiet dejjem jizdiedu għas-servizzi tiegħu u jissottolinja li n-nuqqas ta' finanzjament u n-nuqqas ta' persunal tal-EIGE huma inkonsistenti mal-oġettivi u l-valuri tal-Unjoni; barra minn hekk, jenfasizza li r-rettifika tax-xejriet inkwetanti mqajma mill-EIGE tgħin lill-ekonomija Ewropea usa' ssir aktar kompetittiva, effiċjenti u reziljenti; jishaq fuq l-importanza li jsir użu mill-għodod eżistenti żviluppanti mill-EIGE bħas-sett ta' għodod tiegħu għall-ibbaġitjar skont il-generu fl-istadji kollha tal-evalwazzjoni, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ fil-Fondi Strutturali u ta' Investiment Ewropej;
5. Jiddispaċih dwar in-nuqqas ta' linji baġitarji speċifiċi għal miżuri ddedikati għall-ugwaljanza bejn il-generi u jishaq fuq l-importanza li jizdied il-finanzjament għall-prevenzjoni u l-għieda kontra l-vjolenza abbażi tal-generu fi hdan il-fergħa DAPHNE, kif ukoll l-ugwaljanza bejn il-generi u l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-generi fi hdan il-programm CERV; jappella b'mod partikolari għal zieda fil-finanzjament għan-nisa li qed jaħarbu mill-gwerra fl-Ukrajna, li huma f'riskju sinifikanti ta' vjolenza; ifakkar fl-importanza li jkun hemm linji baġitarji speċifiċi relatati mal-generu flimkien ma' data ċara dwar il-finanzjament allokati; itenni li din għandha tkun il-prattika għall-programmi kollha li jinkludu għanijiet relatati mal-ugwaljanza bejn il-generi, bħall-FSE+ u jappella biex tingħata attenzjoni speċjali lill-vjolenza ċibernetika kontra n-nisa f'dan il-programm u fi programmi orizzontali relatati oħra;
6. Jishaq fuq ir-rigressjoni inkwetanti u dejjem akbar fir-rigward tal-ugwaljanza bejn il-generi, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tan-nisa u l-importanza tal-istrumenti tal-UE biex ikun hemm sensibilizzazzjoni dwar din is-sitwazzjoni u tiġi miġġielda; jiddispaċih li l-Kummissjoni ma inkludietx programm speċifiku dwar l-ugwaljanza bejn il-generi fil-proposta baġitarja tagħha; itenni t-tħassib tiegħu dwar l-interrelazzjoni bejn l-attakki fuq l-istat tad-dritt, id-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem u r-rigress fl-ugwaljanza bejn il-generi u d-drittijiet tan-nisa;
7. Jitlob lill-Kummissjoni żżid l-allokkazzjoni tal-baġit lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili (OSĊ) fi hdan il-programmi eżistenti, speċjalment dawk li jittrattaw is-saħħa sesswali u riproduttiva u d-drittijiet relatati (SRHR), inkluż l-għoti u l-iffaċilitar tal-aċċess għal abort sikur u legali u dawk li jaħdmu fil-għieda kontra l-vjolenza abbażi tal-generu u l-forniment ta' servizzi ta' appoġġ għall-vittmi, itenni t-talbiet tiegħu lill-Kummissjoni biex issahha l-istat tad-dritt u tiżgura li l-fondi tal-UE ma jkunu disponibbli għall-ebda entità li tkun implikata fi ksur tad-drittijiet tal-bniedem, speċjalment tal-minoranzi, u fi ksur tal-istat tad-dritt, li jkollu impatt fuq il-libertajiet u d-drittijiet fundamentali tan-nisa, inklużi l-SRHR;

8. Jisħaq li l-kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn il-ġeneri huma fil-biċċa l-kbira neqsin mill-pilastru tat-tranzizzjoni ekoloġika u tat-trasformazzjoni diġitali tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza, u dan jirrappreżenta opportunità mitlufa biex l-ugwaljanza bejn il-ġeneri tiġi integrata b'mod effettiv fl-oġġettivi klimatiċi u ambjentali;

**ANNEX: LISTA TA' ENTITAJIET JEW PERSUNI
LI R-RAPPORTEUR IRĊIEVA KONTRIBUT MINGĦANDHOM**

Il-President jiddikjara, taht ir-responsabbiltà esklużiva tiegħu, li ma rċieva ebda kontribut minn xi entità jew persuna li għandha tissemma' f'dan l-Anness skont l-Artikolu 8 tal-Anness I tar-Regoli ta' Proċedura.